

Foto: Kjell G Karlsen

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser

2014-2026

Kommunedelplan

Foto: Kjell G Karlsen

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Bakgrunn og problemstillinger.....	3
1.2 Hensikten med planen.....	3
1.3 Forutsetninger.....	3
2. Strategi.....	4
3. Dagens situasjon/status.....	6
3.1 Folkehelse.....	6
3.2 Friluftsliv.....	6
3.3 Idrett.....	7
3.4 Anlegg.....	7
3.5 Utfordringer.....	7
3.6 Temakart.....	8
4. Mål.....	9
4.1 Hovedmål.....	9
4.2 Delmål.....	9
4.3 Utbygging og tilrettelegging for fysisk aktivitet og naturopplevelser.....	13
5. Tiltaksplan.....	14
5.1 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet, ikke prioritert oppsett.	14
5.2 Nærmiljøanlegg, ikke prioritert oppsett.....	15
5.3 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet, prioritert oppsett 2014.....	15

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn

I henhold til krav fra Kulturdepartementet skal kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse hvert fjerde år gjennom en hovedrevisjon. Hovedrevisjon vil si, at planen skal gjennom en vurdering av faglig innhold samt en nøye gjennomgang av aktivitets- og anleggspolitikken for neste 4 år.

Det har vært foretatt årlig rullering av planen i forbindelse med behandling av søknader til spillemiddeloverskuddet.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse skal gjelde for perioden 2014 – 2026.

Hovedtema i plan vil være rettet mot fysisk aktivitet og naturopplevelser, hvilke aktiviteter det er behov for, hvilke anlegg det er behov for å bygge, og forståelsen for friluftslivets betydning.

1.2 Hensikten med planen

Kommunedelplanen for fysisk aktivitet og naturopplevelse er et overordnet styringsdokument som skal gi rammer for kommunens ønskede utvikling, herunder utvikle et bredt tilbud for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. For å fremme fysisk aktivitet og folkehelse er tilrettelegging og tilgjengelighet til anlegg, aktivitetsarenaer og aktivitetstilbud for ulike grupper en vesentlig del av kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid.

Kommuneplanens arealdel vil være juridisk bindende dokumentet i forhold til arealutnyttelse.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse er ikke juridisk bindende.

1.3 Evaluering av plan

Med bakgrunn i evalueringen av tidligere kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse er det valgt å legge vekt på å videreutvikle og videreføring av handlingsprogrammet, samt temakartene til kommunedelplan. Oppbygging av planen vil være slik som eksisterende plan er.

Kommunedelplanens vedlegg gir en grundig innføring i de utfordringer som kommunen står ovenfor.

Definisjoner

Fysisk aktivitet og naturopplevelse

Fysisk utfoldelse med tilhørende sanseopplevelser er en grunnleggende forutsetning for at menneskene skal kunne utvikle og ivareta god fysisk og psykisk helse gjennom hele livsløpet. Fysisk aktivitet kan også defineres som helsebringende aktivitet der bevegelse og opplevelser først og fremst skjer ved hjelp av egen kroppen maskin. En mer teknisk definisjon av begrepet er: "all kroppslig bevegelse produsert av skjelettmuskulatur som resulterer i en vesentlig økning av energiforbruket utover hvilenivå". I dette inngår mange termer knyttet til fysisk utfoldelse, for eksempel mosjon, friluftsliv, lek, trim, arbeid, idrett, kroppsøving, fysisk fostring m.fl. Naturopplevelse oppfattes tradisjonelt sett som beslektet med friluftsliv.

Fysisk aktivitet

Med fysisk aktivitet forstås egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

Idrett

Med idrett forstås aktivitet i form av trening- eller konkurranse i den organiserte idretten.

Friluftsliv

Miljøverndepartementet definerer friluftsliv som opphold og fysisk aktivitet i friluft, i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelser. Kultur- og kirke departementet har valgt å la friluftsliv inngå i begrepet fysisk aktivitet.

Overordnet dokumenter som ligger til grunn

Planprosessen er gjennomført etter plan og bygningslovens bestemmelser. Kommunedelplanen bygger på nasjonale og regionale planer og vedtatte føringer innenfor tematikken. Kommunedelplanen er forankret i kommunens planstrategi og annet relevant planverk i kommunen.

2.0 Strategi

Narvik har en perfekt beliggenhet i Nord-Norges arktiske landskap. Kommunen er omringet av vakker natur med fjell og fjorder som karakteriserer området rundt Narvik – Ofoten og kan by på rike opplevelser blant fjord og fjell. Narviklandskapet innehar en stor arena for fysisk aktivitet og naturopplevelse og denne planen skal stimulere til økt bruk av de ressursene Narvik kan by på.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse tar i bruk samme strategier som kommuneplanens samfunnsdel. Utviklingen av og tilrettelegging for fysisk aktivitet og naturopplevelser blir dermed en integrert del av det totale utviklingsarbeidet som skjer i den kommunale virksomheten. Når ressursene er knappe, vil mer effektiv ressursutnytting og samhandling være den viktigste måten å oppnå forbedret resultat.

Hvorfor skal vi satse på friluftsliv?

En økt satsing på friluftsliv for å bedre folkehelsen er begrunnet i at befolkningen i dag er mindre fysisk aktiv enn ønskelig. Folkehelsemeldingen løfter fram friluftsliv som en viktig kilde til helse og livskvalitet. Det å få flere til å delta i friluftsliv på jevnlig og varig basis vil gi positive helseeffekter for befolkningen samlet sett.

De fleste i Narvik bor i tettbebyggde strøk og har gode bomiljøer og naturområder med rekreasjonsmuligheter, men mangler en del tilrettelegging for at alle skal kunne bruke naturområdene.

Folkehelsetenkning skal være grunnleggende på alle nivåer ved tilrettelegging slik at alle får mulighet for fysisk aktivitet.

Idrettsanlegg

I spillemiddelfordelingen opererer departementet medfølgende klassifisering av idrettsanlegg:

- ° nærmiljøanlegg
- ° ordinære anlegg
- ° nasjonalanlegg

Nærmiljøanlegg

Med nærmiljøanlegg menes anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder.

Friluftsanlegg

Med friluftsanlegg menes område som er særlig tilrettelagt for friluftsliv og som treng vedlikehold eller utvikling. Eksempler på friluftsanlegg er:

- ° turløyper og turstier
- ° dagsturhytter
- ° badeplasser
- ° fiskemuligheter
- ° jaktområder
- ° småbåthavner

Legge til rette for økt samarbeid med frivillige

Det er også viktig med samarbeid mellom idrettsrådet, eldrerådet, ungdomsrådet for å koordinere den totale innsatsen for fysisk aktivitet og naturopplevelser.

Når det gjelder satsningen på friluftsliv blir det viktig å:

- Sikre økt nærhet og tilgang til attraktive områder og ferdselsårer for friluftsliv.
- Stimulere til friluftslivsaktivitet.
- Videreutvikle kunnskapsgrunnlaget om friluftsliv.
- Øke bevisstheten om friluftslivets positive effekter.
- Økt samarbeid og samordning mellom sentrale aktører innenfor friluftsliv.

Regelverk

§ 1 Formål

Folkehelseloven § 1.

Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

Samhandlingsreform

Gjennom Samhandlingsreformen fikk [kommunene](#) fra 1.januar 2012 ansvaret for å sørge for sine borgeres behov for helsetjenester, uavhengig av om tjenestene skal leveres av kommunal omsorgstjeneste eller av statlige sykehus. Tanken er at dette ansvaret skal gi kommunene et motiv til å satse på forebyggende helsevern, og dermed spare kostnader ved sykehusinnleggelse. Ved å samordne ansvaret for helsetjenester, sosialomsorg og eldreomsorg i kommunene, er det et mål å få realisert synergier og en helhetlig tenkning hvor tilbudet overfor borgerne settes inn på et tidligst mulig tidspunkt – gjerne forebyggende.

3. Dagens situasjon/status

Under følger en kort oppsummering av dagens situasjon:

3.1 Folkehelse

I perioden 2008 - 2010 ble det gjennomført en nasjonal kartleggingsundersøkelse av fysisk aktivitet og fysisk form hos den voksne og eldre befolkningen i Norge.

Underveis i den nasjonale undersøkelsen initierte Nordland fylkeskommune i samarbeid med Høgskolen i Bodø (Universitetet i Nordland) en utvidelse av undersøkelsen i Nordland fylke:

- *22 % av deltakerne tilfredsstiller de nasjonale minimumsanbefalingene for fysisk aktivitet.*
- *Flere kvinner enn menn, henholdsvis 26 % mot 18 %, tilfredsstiller anbefalingene.*
- *78 % av deltakerne kan dermed beskrives som fysisk inaktive.*

I henhold til folkehelseprofilen har Narvik større overvekt/fedme problematikk blant gutter i sesjonsalder, enn gjennomsnittet i fylket og resten av landet.

Den viser også en større andel av muskel og skjelett lidelser samt kols/astma problematikk enn resten av fylket/landet.

Ti av barnehagene i Narvik kommune og seks grunnskoler er med i et fylkeskommunalt helsefremmende prosjektet med fokus på friluftsliv, ernæring og fysisk aktivitet. Dette administreres av Ofoten friluftsråd. Det er også innført 1 time daglig fysisk aktivitet i grunnskolene.

3.2 Friluftsliv

Narvik er omkranset av fjell og hav og disse områdene er populære til friluftaktiviteter.

Narvikfjellet er det mest populære i bruk både sommer og vinter og får stadig bedre tilrettelegging.

Narvik og Omegn Turistforening har over 1000 medlemmer og 29 hytter på 15 forskjellige steder i fjellene fra Troms fylkesgrensen i nord til Tysfjord i sør. Besøkstallene ligger på ca 4000 overnattinger pr år.

Ofoten friluftsråd tilrettelegger for friluftaktiviteter for befolkningen og består av 7 medlemskommuner; Evenes, Narvik, Gratangen, Lavangen, Ballangen, Tysfjord og Tjeldsund. Ofoten friluftsråd har også utarbeidet egen handlingsplan for friluftsliv.

Flere frivillige lag/foreninger tilrettelegger også for friluftsliv gjennom merking av turområder.

Plan og bygningsloven § 1-1

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser. Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig.

Naturmangfoldloven § 1.

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Folkehelsearbeid-Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet er en kilde til helse og livskvalitet, og er nødvendig for normal vekst og utvikling hos barn og unge. Fysisk aktivitet som helsefremmende faktor er en "ferskvare" som må vedlikeholdes gjennom daglig bevegelse og aktiv bruk av kroppen.

Faglige anbefalinger for barn og unge er minst 1 time daglig fysisk aktivitet fra moderat til intensiv aktivitet. Voksne og eldre anbefales å være fysisk aktive minst 30 minutter daglig til en intensitet som tilsvarer rask gange.

3.3 Idrett

Narvik har ca 5550 registrerte medlemmer i lag og foreninger. Her er det ballidrettene som har flest medlemmer. Fotball med flest medlemmer i aldersgruppen 7-16 år. Alpint og ishockey er de største vinteridrettene med flest medlemmer i aldersgruppen 6-12 år.

Frafallet i idretten er stort i ungdomsgruppen fra 16 år.

Noen av de mindre idrettene har behov for anlegg. Det er også et behov for tilbud til personer med spesielle behov.

3.4 Anlegg

Narvik har ca 400 frilufts og idrettsanlegg i varierende standard. Flere av anleggene står til forfall. Dette ifølge anleggsregisteret på www.idrettsanlegg.no

Totalt bruk av treningstider i de kommunale idrettsanleggene er på 390 timer pr uke. Her hovedtyngden barn og ungdom.

Anlegg for fotballidretten dominerer i Narvik og er særlig godt utbygd. I Håkvik, Beisfjord og Bjerkvik er det kommet kunstgressanlegg.

Skoleplassene- og flere kommunale barnehageområder er nedslitte og delvis dårlig vedlikeholdt. Drift, vedlikehold og oppgradering er store utfordringer for anleggseierne

3.5 Utfordringer framover

Skape aktivitet

Bruk av offentlige virkemidler må bevisst styres slik at vi når de målgruppene vi ønsker. Forholdene må legges til rette slik at lag og foreninger gis utviklingsmuligheter og det må være tilstrekkelig midler til å opprettholde, stimulere, støtte og videreutvikle ulike aktiviteter for ulike aldersgrupper. Økt medlemsmasse blant barn og unge og nye anlegg innebærer økt behov for midler til subsidiering av treningstimer.

Skoler

Helsedirektoratet sier at alle barn og unge bør være i fysisk aktivitet minst 60 minuttet hver dag for å sikre god helse og normal vekst og utvikling.

Undersøkelser viser at fysisk aktivitet og et sunt kosthold i skolen har en positiv effekt på både læringsmiljø, læringsutbytte og helsemessig gevinst. Lengre skoledager og mer teori gjør det ekstra viktig at skoler sikrer at elevene får god tid til hvile, fysisk aktivitet og til gode rammer rundt sunne og tilstrekkelige måltider. Grunnskolene i Narvikskolene har i sine lokale virksomhetsplaner vedtatt 60 minutters fysisk aktivitet hver dag. Flere av Narvikskolene har også en «gå til og fra skole aksjon».

Grunnskolen er i en unik posisjon med å være en trendsetter med hensyn på et stort ansvar for å gi den oppvoksende generasjonen viktige verdier. Skolen treffer i aldersgruppen 6-19 år i motsetning til idrettsorganisasjoner. Utfordringene vil være å gi elevene et utfordrende utemiljø til både organisert og egenorganisert aktivitet.

Barnehager

Barnehagen er en viktig plass å innarbeide gode vaner for fysisk aktivitet.

De har i mange år fokusert på uteaktiviteter og utvikling av barnehageområdene. I tillegg er barnehagene flinke til å bruke uteområder i nærmiljøet aktivt. Uteaktivitet inngår i alle barnehagers faste årsplaner. For barnehagene vil det være en utfordring å motivere og tilrettelegge for å fortsette med sine uteaktiviteter og turer gjennom videreføring og oppfølging av "friluftsliv fra barnsben av" samt å sikre de turområdene de bruker i dag arealmessig.

De kommunale barnehagene i Narvik har utfordringer rundt vedlikehold og oppgradering av uteområdene. Barnehagene har også utfordringer rundt sanitære forhold i tilknytning til de mest brukte friluftsområdene.

Naturopplevelser

Det er viktig å øke forståelsen for friluftslivets betydning, bedre friluftslivskulturen og utredelse av friluftslivet, samt sikre og utvikle regionens friluftsmuligheter.

Det må gjøres et arbeid for at flere mennesker, i alle livsfaser og med ulike fysiske forutsetninger kan benytte naturen i sunn aktivitet i alle årstider. Dette gjøres ved å legge forholdene til rette for fysisk aktivitet. Det er også viktig å øke forståelsen for friluftslivets betydning for den fysiske, sosiale og mentale helsetilstand.

3.6 Temakart

Kartdelen består av 5 temakart.

Kartdelen til "Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse i Narvik kommune"

Kart 1 A – Idrett og friluftsliv. Område Narvik sentrum-Ankenes.

Kart 1 B – Idrett og friluftsliv. Område Bjerkvik.

Kart 1 C – Idrett og friluftsliv. Område Håkvik.

Kart 1 D – Idrett og friluftsliv. Område Beisfjord

Kart 2 A – Friluftsliv. Hele kommunen.

4. MÅL

4.1 Hovedmål

“Narvik kommune skal bidra til god helse og trivsel ved at alle innbyggerne i dagliglivet får mulighet til allsidig fysisk aktivitet og naturopplevelser ut fra egne forutsetninger og behov”

4.2 Delmål

I denne planen er det definert 5 delmål som anses som viktig for å nå de overordnede målene. For hvert delmål er ett eller flere aktivitetsrettede tiltak foreslått prioritert. Ved prioritering av tiltak er det viktig å vurdere effekten av tiltaket holdt opp mot hvilke ressurser som kreves. Dette vil bli gjort når tiltaket fremmes for oppstart og gjennomføring.

Delmålene er valgt ut fra kommunens øvrige fokusområder.

A. Aktive barn og unge

Barn og unge i Narvik kommune skal i sin hverdag og fritid ha tilgang til trafiksikre, naturpregede uteområder som stimulerer til kreativ, utviklende lek. Det skal satses spesielt på at standarden på uteområdene ved skoler, barnehager og bolignære lekeområder forbedres og at fysisk aktivitet og bruk av naturen i undervisningen styrkes.

Barn og unge skal ha god tilgang på varierte organiserte fysiske aktivitetstilbud med ulike satsningsnivå og med nødvendig tilrettelegging, samt trygge lokalmiljøer i samspill med frivilligheten og offentlige myndigheter.

Tiltak er ut fra innkomne svar etter analyse av registrering

TILTAK	ANSVAR	Tidspunkt	Finansiering
Kartlegging og planlegging, av barnehagens uteområde for å belyse behovet for oppgradering Handlingsplan	Offentlige og private barnehager	2015	Ordinær ramme
Kartlegging og planlegging, av skolens uteområde for å belyse behovet for oppgradering Handlingsplan	Skoler	2015	Ordinær ramme
Trygg skolevei- gå til skolen aksjon	Veg og park	Prosjekt	Eksterne midler
Kompetanseøkning fysisk aktivitet, friluftsliv og ernæring i skoler og barnehager.	Skoler	1–2 ganger per	Ordinær ramme/eksternt
Undersøke mulighet for ekstern finansiering, til tiltak	Kultur	I h.h.til prioritet	Eksternt
Aktivitetsuke (idretts-/friluftslivsaktiviteter-skole)	Enhet barn, unge og familie	Årlig prosjekt	Eksternt, fattigdomsmidler
Støtte til lagene, tilskuddsordninger.	Kultur	Se kap økonomi tilskuddsordninger	Kommunalt og eksternt
Terapiridning; Tiltak for barn med særskilt behov.	Enhet for helsetjenster	2014 - 2017	Ordinær ramme + HELFO
Terapiklatring; Tiltak for barn med særskilt behov.	Enhet for barn unge og familie	2014- 2017	Ordinær ramme via barnevern.
Tilrettelagt bassengaktivitet for barn med særskilt behov.	Enhet for FABU	2014- 2017	Ordinær ramme
Arrangere åpne møter, konferanse, seminarer	Kultur/ Idrettsråd og andre frivi.org	Årlig	Egenandel/Kommunalt
Læring i friluft, skoler	Ofoten friluftsråd	2014 - 2017	Kommunalt/Eksternt
Helsefremmende barnehager	Ofoten friluftsråd	2014 - 2017	Kommunalt/Eksternt

Arrangement: Barn og ungdom i natur arrangement, (leirer), innvandrere, geopark	Ofoten friluftsråd	2014 - 2017	Kommunalt/Eksternt
Naturlige skolesekken Håkvik skole	Ofoten friluftsråd	2014 - 2017	Kommunalt/Eksternt

B. Aktive seniorer

Narvik kommune skal bidra til at seniorer holder seg fysisk aktiv lengst mulig. Dette gjennom å tilrettelegge gode og trygge fysiske miljøer der de bor og har sin daglige gange. Narvik kommune skal medvirke til at det finnes tilbud i nærmiljøet som stimulerer til fysisk aktivitet tilpasset seniorer.

Helsedirektoratet gjennomførte i 2009 en større kartlegging av fysisk aktivitet blant voksne og eldre. Det ble undersøkt om voksne og eldre tilfredsstiller anbefalingene om minimum 30 minutter moderat fysisk aktivitet daglig. I aldersgruppen 50-59 tilfredsstiller ca 23% anbefalingene, mens i aldersgruppen 60 år og oppover tilfredsstiller ca 18% anbefalingene.

Å være i aktivitet, komme seg ut, og oppleve natur og sosialt samvær med andre gir fysisk og mentalt overskudd, og dermed økt livskvalitet. Det er stor forskjell i aktivitetsnivå og aktivitetsformer blant seniorer. Vi må skille mellom naturlig daglig aktivitet, mosjon og målrettet fysisk trening. En av de viktigste aktivitetsformer for seniorer i alle aldre er turgåing i skog og mark. Alle seniorer kan være fysisk aktive hvis aktiviteten tilpasses den enkelte helsetilstand.

Informasjon om helsegevinster ved fysisk aktivitet, kombinert med tilbud som appellerer til seniorgrupper, bør prioriteres.

Tiltak er prioriterte ut i fra innkomne svar etter analyse av registrering

Tiltak	Ansvars	Tidspunkt	Kostnad/finansiering
Aktivitetsoversikt på kommunale web.sider	Kultur/Informasjons ansvarlig	Årlig	Ordinær ramme
Tilrettelagt/bevegelsestrening i basseng for eldre.	Enhet for helsetjenester	Årlig	Ordinær ramme
Samarbeid med Aktivitetssenteret for eldre om ulike mosjon/treningstilbud	Enhet for helsetjenester	2015	Ordinær ramme + eksterne aktivitetsmidler.
Fallforebyggende grupper for eldre som opplever nedsatt balanse, styrke og koordinerende øvelser.	Enhet for helsetjenester	Årlig	Ordinær ramme
Arrangere åpne møter seminarer, konferanse hvor tema er rettet mot fysisk aktivitet	Kultur/ frivillige organisasjoner	Årlig	Kommunalt/frivilligheten/ Nordland fylkeskommune
Seniordans med deltakere fra Narvik og omegn parkisongruppe, Narvik jernbaneforening, telepensjonistene, +/- 60 gruppa, eldrerådet, Narvik trim	Kultur/frivillige organisasjoner	Årlig	Egenandel og eksternt
Fysiske aktiviteter i skog og mark	Ofoten Friluftsråd	Årlig	Eksterne

C. Aktiv etter evne

1. Bevegelseshemmede, psykisk syke, utviklingshemmede.

Narvik kommune skal bidra til at grupper med ulikt behov for tilrettelegging holder seg fysisk aktive ved at det legges til rette for trygg ferdsel til fots eller med rullestol der de bor og der de har sin daglige gange. Narvik kommune skal medvirke til at det finnes tilbud i nærmiljøet som stimulerer til fysisk aktivitet tilpasset denne gruppen.

2. Personer med livsstilsrelaterte sykdommer, som følge av inaktivitet, feilbelastninger eller dårlige kostvaner.

Det skal utvikles og videreutvikles tilbud om tilpasset fysisk aktivitet for de innbyggerne som er inaktive, i risikozonen for inaktivitet eller av annen grunn ikke kan få full nytte av det eksisterende offentlige og kommersielle aktivitetstilbudet.

TILTAK	ANSVAR	TIDSPUNKT	FINANSIERING
Terapiridning; Tiltak for voksne med særskilt behov.	Enhet for helsetjenester	2014-2017	Ordinær ramme + HELFO
Frisklivssentral; skal bidra til å bygge opp individets mestringfølelse, kapasitet og funksjon slik at flere kan oppnå bedre helseadferd og takle hverdagens krav. 12 ukers opplegg med motiverende samtale, testing, trening og kostholdsveiledning.	Enhet for helsetjenester	2014-2017	Ordinær ramme
Tilrettelagt bassengaktivitet for alle i varmtvannsbasseng.	Enhet for helsetjenester	2014-2017	Ordinær ramme
Tilgang til ergoterapeuter for kartlegging av ressurser og begrensede faktorer for muligheten til å være fysisk aktiv.	Enhet for helsetjenester	2014 - 2017	Ordinær ramme
Organiserte fysiske aktiviteter tilrettelagt for brukere i omsorgsboliger. Friluftsturer og kurs i kost og ernæring.	Enhet FABU, Ofoten friluftsråd og kultur.	2014-2017	Ordinær ramme

D. Reiseliv/næring

Ved å tilby sterke opplevelser skal Narvik være et sted det snakkes om, et sted verdt å besøke sommer som vinter, og et sted man ønsker å komme tilbake til.

Narvikregionen er en spennende region i vekst, og her finner du fantastiske bomiljøer, naturområder, rekreasjonsområder, kunnskapsmiljø, effektiv samferdselsavvikling og et konkurransedyktig næringsliv. I det arktiske landskapet i Nord-Norge, er Narvik med sin unike beliggenhet et perfekt reisemål. Fantastisk natur, majestetiske fjell og dype fjorder er karakteristisk for Narvik.

Strategisk næringsplan for Ofoten har satsningsområdet "Reiseliv, kulturopplevelser og handel". Med dette satsningsområdet menes:

"Sterke opplevelser skal i et globalt perspektiv være tuftet på regionens egenart og identitet. En bevissthet om hva denne egenarten består av og en tydelig identitet, er viktige forutsetninger i et globalt marked med stor konkurranse om oppmerksomheten. Profileringen av sterke opplevelser skal være et grunnlag for å posisjonere Ofoten som et foretrukket stoppested for norske og utenlandske turister".

For å klare dette kreves det blant annet en god tilrettelegging for idretts- og friluftslivsaktiviteter rettet mot turister. Anleggene som benyttes til lek og konkurranser skal også åpnes for de som gjester byen.

Naturlos er et prosjekt i regi av Ofoten friluftsråd. Gjennom naturlos markedsfører Ofoten friluftsråd natur- og kulturvandring i medlemskommunene. Her finnes alt fra helt enkle til krevende turer. Arrangører er lokale lag og organisasjoner.

Tiltak er prioriterte ut i fra innkomne svar

Tiltak	Ansvars	Tidspunkt	Finansiering
Aktivitetskalender	Visit Narvik	Årlig	Visit Narvik
Informasjonsmateriell	Visit Narvik	Årlig	Visit Narvik

E. Idretts og friluftsanlegg i Narvik

Anlegg og områder til hverdag og fritid

Narvik kommune skal gi mulighet til allsidig aktivitet, herunder friluftsanlegg og idrettsanlegg, ved å legge til rette for at eksisterende anlegg drives og vedlikeholdes tilfredsstillende og at nødvendige nye anlegg bygges. Videre skal arealene forvaltes slik at friluftslivsmulighetene ikke forringes.

I vedtatt kulturplan for Narvik er anleggsutvikling for fysisk aktivitet prioritert som nr. 2 blant strategiske utviklingstiltak. Denne utviklingen skal baseres på samarbeid og engasjement.

Det finnes et stort spekter av anlegg for fysisk aktivitet i Narvik. Mange eies og drives av Narvik kommune mens andre eies og drives av idrettslag eller private eller offentlige institusjoner. Gjennom et godt samarbeid med anleggseierne vil kommunen få en god løsning når det gjelder bygging, drift og vedlikehold av anlegg. En hensikt med dette planarbeidet er å få til planmessig utbygging og forvaltning av anleggsmassen. Gjennom etablering av samarbeidsråd for fysisk aktivitet og naturopplevelser (strategisk prosjekt) vil mulighetene bli bedre for en effektiv utnyttelse av de tilgjengelige ressursene.

En forutsetning for å lykkes er at eier av uteområdene må være igangsetter i forhold til å søke midler, lage planer, samarbeide med brukerne, gjennomføre og ferdigstille tiltakene.

For det aller meste av arealet som benyttes til friluftsliv, vil det ikke være nødvendig med spesielle tiltak utover å gi dem betegnelsen LNF-områder. For områder med stort friluftslivspotensiale enten nær bolig-konsentrasjoner eller der det kan være aktuelt med spesielle tiltak, kan det være aktuelt å båndlegge arealene med tanke på regulering til friområder eller friluftsområder.

Tiltak er prioriterte ut i fra innkomne svar etter møter

Tiltak	Ansvars	Tidspunkt	Finansiering
Oppgradere kommunale idrettsanlegg i henhold til dagens krav til standard	Byggforvaltning	2015-2020	Ordinær ramme Eksternt
Digitalisering av friluftsområder	Areal og samfunnsutvikling og Ofoten friluftsråd	Prosjekt 2014 - 2015	Ordinær ramme og ekstern finansiering
Stimulere til samarbeid med lag og foreninger og være behjelpelig med utarbeidelse av søknader om etablering av friluftsanlegg som vil være forebyggende i helsearbeid.	Enheter Ofoten friluftsråd	Årlig	Kommunalt og eksternt

Tilgjengelighet for alle. Forbedre funksjonalitet og adkomst til anlegg	Byggforvaltning, Veg og park Ofoten friluftsråd	Prosjekt	Ordinær ramme
Behjelpelig med etablering av mindre anlegg/friluftsanlegg.	Kultur, Byggforvaltning, Veg og park Ofoten friluftsråd	Årlig	Kommunalt og eksternt
Utvikle møteplasser ved eksisterende stier.	Ofoten friluftsråd	2014-2017	Eksternt

4.3 Utbygging og tilrettelegging for fysisk aktivitet og naturopplevelser

Narvik kommune skal medvirke til at det vil være en samordnet innsats for å fremme fysisk aktivitet hos innbyggerne. Det vil være behov for tverrsektorielt samarbeid på alle forvaltningsnivåer og betydningen av en helhetlig tilnærming i arbeidet med å fremme fysisk aktivitet hos innbyggerne.

Mange prosjekter innen idrett og friluftsliv har lang utvikling fra idé til gjennomføring. Ofte avhenger mulighetene for gode, helhetlige løsninger av samordnet innsats i startfasen. Anleggseiere må arbeide sammen om prosjekter. Det er også viktig med et godt samarbeid mellom kommunen og lag og foreninger.

Kvalitetsmessig gode anlegg er resultat av en utviklingsprosess som på et gitt stadium frambringer kostnadsoverslag og finansieringsplan.

Flere av prosjektene involverer myndigheter på forskjellige forvaltningsnivåer. Det kreves innsikt i sammenhenger og vilje til nytenking for å få de forskjellige aktørene til å enes om felles overordnede mål for det arbeidet de har ansvaret for innen lokalsamfunnet.

Det legges som en langsiktig forutsetning i denne planen at prosessene som skal føre fram til den påkrevde samordningen, settes i gang. Men inntil dette arbeidet gir resultater, må man forholde seg til det tradisjonelle systemet.

Tiltak	Ansvars	Tidspunkt	Finansiering
Stimulere til samarbeid med lag og foreninger	Kultur	Årlig	

Utbyggings- og tilretteleggingstiltak er delt inn i følgende kategorier:

Ordinære anlegg

Nærmiljøanlegg

Mindre kostnadskrevende anlegg

Friluftsområder, Aktivitet, Annet

Ordinære anlegg

De fleste aktiviteter er ikke konkurranser eller arrangement, men allsidig aktivitet, mosjon og hverdagslige mestringsopplevelser. Dette gjennomføres med venner, lagsmedlemmer eller med seg selv, som er med på å danne grunnlaget for en bred interesse for fysisk aktivitet.

- Grønne områder og aktivitetsplasser i og omkring tettbebygde områder sikres og utvikles med nærmiljøanlegg og lekeplasser
- Oppruste eksisterende anlegg

Bedre uteanlegg for skoler og barnehager

Plan for skoler og barnehagers uteområder følges opp med nye midler for å sikre videreutvikling og midler til drift og vedlikehold.

Samarbeid og langsiktighet

Narvik er den kommunen i Ofotregionen som har høyest folketall og størst befolkningskonsentrasjon. Narvikfolk etterspør arealer i nabokommunene til fritidshus og friluftslivsaktiviteter. Flere idrettsanlegg i Narvik kommune har status som regionale anlegg. Dette krever at kommunene i regionen samarbeider om ressursutnyttelsen så vel innenfor planlegging og utvikling som forvaltning. Narvik har tatt på seg rollen som pådriver for å få til et effektivt interkommunalt samarbeid. Det vil kreve innsats også på dette feltet.

Å legge til rette for opplevelse av god livskvalitet innebærer langsiktig og systematisk arbeid der helhetsbildet alltid må være i fokus. Hva man opplever som viktig for livskvaliteten, varierer fra person til person, som for eksempel hvor i livsløpet man er, familær og sosial tilhørighet, mulighet til å påvirke egen situasjon.

5. Tiltaksplan

5.1 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet, ikke prioritert oppsett.

Oppstillingen viser en oversikt over investeringer i nyanlegg og rehabilitering de neste 4 år; spesifisert anleggsprosjekt, driftskostnader og totalkostnader.

ANLEGGSPROSJEKT	Kategori		KOSTN 1000 kr
Rehabilitering av Narvik stadion kunstgress	Rehabilitering		2.000
Ankenesbanen SPH 7 bane og grusbane	2008/nybygg	100'	2321
Sportsklubben Hardhaus Kaldhall 40x60	Nybygg	200'	4500
Lyssetting av tursti/vei Framnes, Narvik kommune	Nybygg	25'	450
Ankenes Skiklubb, oppgradering bygninger	Rehabilitering.	1000'	
Narvik Snowboardklubb, skatehall	Nybygg		
Ofoten friluftsråd, møteplasser	Nybygg	5-10'	
Ofoten friluftsråd, turkartpakker			
Ofoten friluftsråd/Narvikgården, oppgradering Tøttadalen	Rehabilitering	1000'	1500'
Ofoten friluftsråd, opparbeiding turløyper	Rehabilitering		
Ofoten friluftsråd, merking/skilting turløyper	Rehabilitering		
Narvik kommune/ Narvikfjellet Eiendom AS, oppgradering Tøttadalen friluftsområde.	Rehabilitering		

5.2 Nærmiljøanlegg, ikke prioritert

Oppstillingen viser en oversikt over investeringer i nærmiljøanlegg de neste 4 år.

(alle beløp i 1000 kroner)

ANLEGGSPROSJEKT	TOTAL KOSTNAD 1000 kr
O-kart Ankenesfjellet utarbeidet av Ofoten friluftsråd.	400
Bjerkvik båtforening	
Utendørs treningspark "Tuftepark"	250
Narvik hestesportssenter, rundpadock	
Beisfjord IL oppgradering av lysanlegg	200
Narvik kommune, Taraldsvik Vel Hamsunsvei aktivitetsflate	400

5.3 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet, prioritert 2015

Anlegg for idrett og fysisk aktivitet:

Idrett- og friluftslivsanlegg

Beisfjord idrettslag	Allbruks hus, lagerrom
Bjerkvik IF	Kunstgress
Narvik skiklubb	Porten til Tøttadalen
Bjerkvik IF	Rehabilitering av taket
Bjerkvik skytterlag	Miniatyrskytebane 15 meter
Beisfjord Idrettslag	Kunstgress og lys på hovedarena
Bjerkvik IF	Innendørs klatrevegg, Bjerkvikhallen
Håkvik idrettslag	Kunstgress fotball
Narvik kommune	Rehabilitering av friidrettsbanen

Nærmiljøanlegg:

Sportsklubben Hardhaus

Ankenesfjellet O-Kart